

การศึกษาปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำในเขตกรุงเทพมหานคร A Study of Car Foreclosure Crime Problems in Bangkok

Received 24 March 2025

Revised 8 May 2025

Accepted 15 May 2025

วรรณษา เผือกงาม^{1*}

Watsaya Peukngam^{2*}

สุวิชา เป้าอารีย์³

Suvicha Pouaree⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ กระบวนการ และผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 15 คน ใน 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้จำนำและผู้รับจำนำรถยนต์ทั้งในรูปแบบที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่สินเชื่อเช่าซื้อ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผลการวิจัยพบว่า การจำนำรถยนต์ในสังคมไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ถูกกฎหมาย เช่น การนำรถยนต์ที่ชำระค่างวดครบถ้วนแล้วไปจำนำกับผู้ให้บริการที่จดทะเบียนถูกต้อง และรูปแบบที่ผิดกฎหมาย เช่น การนำรถยนต์ที่ยังผ่อนไม่หมดไปจำนำกับบุคคลทั่วไป โดยไม่มีเอกสารสัญญาที่ชัดเจนหรือไม่มีการแจ้งไฟแนนซ์ ซึ่งกรณีนี้จะนำไปสู่การหลุดจำนำและเข้าสู่กระบวนการอาชญากรรม เช่น การปลอมแปลงเอกสาร การจำหน่ายรถยนต์โดยผิดกฎหมาย และการใช้รถหลุดจำนำในกิจกรรมผิด

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก, คณะพัฒนาสังคมและยุทธศาสตร์การบริหาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ ประเทศไทย

² Ph.D. Candidate, Graduate School of Social Development and Management Strategy, National Institute of Development Administration, Bangkok, Thailand.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำคณะพัฒนาสังคมและยุทธศาสตร์การบริหาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ ประเทศไทย E-mail: suvicha.p@nida.ac.th

⁴ Assistant Professor Dr., Lecturer of Graduate School of Social Development and Management Strategy, National Institute of Development Administration, Bangkok, Thailand.

*Corresponding author, E-mail: watsaya.peuk@gmail.com

กฎหมายอื่น เช่น ลักลอบขนยาเสพติดหรือของผิดกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวไม่เพียงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในด้านความเชื่อมั่นของตลาดรถมือสองที่ลดลง แต่ยังสร้างความเสียหายต่อผู้บริโภคที่หลงเชื่อซื้อรถโดยไม่ทราบที่มาหรือสถานะทางกฎหมายของรถยนต์ นอกจากนี้ ยังเป็นภาระของหน่วยงานรัฐในการติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินคดีซึ่งมีความยุ่งยากและใช้ทรัพยากรมาก ข้อเสนอแนะจากการวิจัยจึงเน้นให้มีกลไกควบคุมและตรวจสอบการจำหน่ายรถยนต์ที่มีประสิทธิภาพ พร้อมส่งเสริมการรับรู้ของประชาชนและบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: อาชญากรรม, การจำหน่ายรถยนต์, รถยนต์หลุดจำหน่าย

Abstract

This qualitative research aims to explore the patterns, processes, and impacts of pawned vehicle crime in the Bangkok Metropolitan Area. The study recruited 15 participants across six groups, including both legal and illegal car pawners and pawnees, hire-purchase loan officers, and government officials. The findings reveal that car pawning in Thai society can be classified into two main forms: legal pawning, such as pledging fully paid vehicles to officially registered service providers, and illegal pawning, such as pawning vehicles still under hire-purchase agreements to unregulated individuals without clear contractual documentation or notification to the finance company. The latter often leads to cases of forfeiture and criminal activities, including document forgery, illegal vehicle sales, and the use of pawned vehicles in illicit activities such as drug trafficking or smuggling of contraband. This problem not only undermines economic confidence in the used car

market but also causes significant harm to unsuspecting consumers who purchase vehicles without knowledge of their origin or legal status. As a result, it burdens government agencies with complex, resource-intensive processes of investigation and prosecution. Therefore, it is recommended to establish effective mechanisms for regulating and monitoring vehicle pawning activities, enhance public awareness, and foster integrated collaboration between public and private sectors to address the issue sustainably.

Keywords: Crime, Car pawning, Car foreclosure crime

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ที่เปลี่ยนไปด้วยประการหนึ่ง ปัญหาสภาพแวดล้อมจากสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปี 2554 และเกิดสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจถดถอย สถานการณ์ดังกล่าวทำให้คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วางปลายปี 2565 จากระดับที่ร้อยละ 0.5 ถึงร้อยละ 2.5 ในปี 2566 เพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อให้ลดลง และแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนี้ส่งผลให้ต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น สถาบันการเงินต่างๆ จำเป็นต้องปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้สร้างปัญหาใหญ่ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ประกอบการขนาดเล็ก ซึ่งพึ่งพารายได้ประจำวันเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต การขาดสภาพคล่องนำไปสู่การผิดนัดชำระหนี้ โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงและจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพของหลายครัวเรือน เมื่อไม่สามารถผ่อน

ชำระได้ตามกำหนด ผู้เป็นเจ้าของรถบางส่วนจึงเลือกที่จะนำรถไปจำหน่ายในตลาดนอกระบบ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนาม “รถยนต์หลุดจำนำ” โดยปัญหานี้ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากการแพร่หลายของโซเชียลมีเดียและช่องทางออนไลน์ที่เอื้อต่อการโฆษณาและทำธุรกรรมผิดกฎหมาย

กระบวนการจำนำรถยนต์ในเครือข่ายอาชญากรรมรถยนต์มักเกี่ยวข้องกับกลุ่มมิจฉาชีพที่อาศัยช่องโหว่ของกฎหมายและความต้องการใช้เงินสดด่วนของประชาชน ผู้ที่นำรถมาจำนำส่วนใหญ่ยังคงผ่อนชำระสินเชื่อรถยนต์อยู่ เมื่อไม่สามารถผ่อนชำระได้ตามกำหนด รถยนต์เหล่านี้จึงกลายเป็นรถหลุดจำนำ และมักถูกนำไปขายในตลาดมืดหรือส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้เจ้าของรถตกอยู่ในสภาพการกระทำผิดฐานยักยอกทรัพย์ และผู้รับจำนำอาจถูกดำเนินคดีฐานรับของโจร (กระทรวงยุติธรรม, 2566) ข้อมูลเครดิตแห่งชาติได้เปิดเผยฐานข้อมูลเครดิตบูโร ณ สิ้นสุดไตรมาส 3 ปี 2566 ระบุว่า หนี้เสียจากสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยในปี 2566 มีมูลค่าหนี้เสียสูงถึง 2.3 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 28 ของสินเชื่อเช่าซื้อทั้งหมดสาเหตุหนึ่งมาจากการที่ประชาชนจำนวนมากเลือกใช้รถยนต์ราคาแพงเกินกำลังซื้อของตนเอง รวมถึงการนำรถไปจำนำในบ่อนการพนันหรือใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินนอกระบบ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ปัญหาทวีความรุนแรง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567)

นอกจากผลกระทบทางเศรษฐกิจแล้ว ปัญหาอาชญากรรมรถหลุดจำนำยังเชื่อมโยงกับการทุจริตในระบบราชการและเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ การดำเนินธุรกรรมในตลาดมืดเกี่ยวกับรถยนต์ที่ถูกขโมยหรือหลุดจำนำสร้างรายได้มหาศาลให้กับกลุ่มมิจฉาชีพ และยังเป็นช่องทางในการฟอกเงิน การลักลอบขนของผิดกฎหมาย และการสนับสนุนอาชญากรรมอื่นๆ ความซับซ้อนของปัญหานี้แสดงให้เห็นถึงความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและการขาดความเชื่อมั่นในระบบยุติธรรมของประชาชน (เดลินิวส์ออนไลน์, 2565) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ

จากหลายภาคส่วน ทั้งการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด การสร้างความตระหนักรู้ ในหมู่ประชาชนเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลกระทบของการจำหน่ายรถในตลาดมืด และการสนับสนุนทางเลือกทางการเงินที่ปลอดภัยและเข้าถึงได้สำหรับผู้ที่มี ประสบปัญหาสภาพคล่อง การปรับปรุงระบบสินเชื่อให้ยืดหยุ่นและสอดคล้อง กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจปัจจุบันจะช่วยลดแรงกดดันทางการเงินและ ป้องกันไม่ให้ประชาชนหันไปพึ่งพาตลาดนอกระบบมากเกินไป นอกจากนี้ การเฝ้าระวังและปราบปรามเครือข่ายอาชญากรรมอย่างจริงจังจะช่วยลดปัญหา อาชญากรรมรถหลุดจําหน่ายในระยะยาว (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567) ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครถือเป็นพื้นที่ที่มีการจดทะเบียนรถยนต์สูงสุดในประเทศ และ มีความหนาแน่นของประชากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ส่งผลให้ เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับรถยนต์ได้สูงกว่าพื้นที่อื่น ประกอบกับเป็นศูนย์กลางของการโฆษณาและธุรกรรมบนสื่อออนไลน์ ทำให้ ตลาดรถยนต์หลุดจําหน่ายในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มขยายตัวและซับซ้อน มากยิ่งขึ้น การศึกษาปัญหาในเขตกรุงเทพมหานครจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งใน การวางแผนทางการป้องกันและแก้ไขที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและ สามารถต่อยอดไปสู่พื้นที่อื่นๆ ได้

จากการศึกษาพบว่าอาชญากรรมรถยนต์หลุดจําหน่ายมีการปรับตัว ตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถระบุจํานวนที่แน่ชัดได้ อีกทั้งยังมีข้อจำกัดใน การเข้าถึงแหล่งข้อมูล จึงต้องประมาณการจํานวนเครือข่ายอาชญากรรมขั้นต่ำ โดยคาดว่ามากกว่า 100 เครือข่าย และมีเงินหมุนเวียนหลายล้านบาทต่อปี รายได้เหล่านี้ไม่ได้อยู่ในระบบ GDP จึงนับเป็นเศรษฐกิจนอกระบบที่มีมูลค่าสูง และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ อาชญากรรมรถยนต์หลุดจําหน่ายอาจกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่หากไม่มี การศึกษาก็จะขาดข้อมูลสำหรับพัฒนามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่าง ถูกต้อง (สุทธาภา ออมรวีวัฒน์, 2555) ดังนั้นการศึกษาปัญหาอาชญากรรม รถยนต์หลุดจําหน่ายในกรุงเทพมหานครจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในมิติต่างๆ เช่น

รูปแบบและกระบวนการกระทำคามผิด รวมถึงผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ ผลการศึกษาจะช่วยพัฒนามาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการของอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานำในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานำในเขตกรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานำ

อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานำเป็นปัญหาในสังคมไทยมายาวนาน โดยเฉพาะการสวมทะเบียนและซื้อขายซากรถยนต์อย่างผิดกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นขบวนการที่ซับซ้อน จาตุรงค์ เกษตรสินธุ์ (2566) ศึกษาปัญหากฎหมายในการซื้อขายซากรถยนต์ พบว่า การสวมทะเบียนรถยนต์เป็นปัญหาที่รุนแรงในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ กลุ่มมิจฉาชีพนำซากรถยนต์ที่ได้จากการประมูลมาสวมกับรถหนีไฟแนนซ์เพื่อจำหน่ายต่ออย่างผิดกฎหมาย โดยขบวนการนี้ดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดย ปวีณวัชร ภัทรชัยพงศ์ (2551) ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามพบว่ารถยนต์เป็นสินทรัพย์ที่ซื้อขายง่าย การประมูลซากรถยนต์จากบริษัทประกันภัยกลายเป็นช่องทางให้กลุ่มมิจฉาชีพนำไปสวมกับรถหนีไฟแนนซ์ โดยปวีณวัชรได้เสนอให้กรมการขนส่งทางบกจัดตั้งหน่วยงานพิเศษดูแลซากรถที่เสียหายหนักและยกเลิกทะเบียนรถยนต์เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ผิดกฎหมาย รวมถึงบันทึกรายละเอียดการซ่อมแซมไว้ในสมุดทะเบียนรถยนต์ นอกจากนี้รัตพงษ์ สอนสุภาพ (2562) ศึกษาเศรษฐกิจผิดกฎหมายและการฟอก

เงินในประเทศไทย พบว่าตลาดรถยนต์หลุดจํานําเติบโตเพราะความต้องการของประชาชนและการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด กลุ่มเครือข่ายผู้กระทำความผิดเชื่อมโยงกับเครือข่ายชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและมีการพอกเงินผ่านการลงทุน ในช่วงปี 2554–2565 คดีเศรษฐกิจผิดกฎหมายคิดเป็นร้อยละ 90 ของคดีทั้งหมด สะท้อนความล้มเหลวของระบบกฎหมายในการจัดการปัญหา

สาเหตุของแรงจูงใจในปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานํา

แรงจูงใจที่นำไปสู่การจํานํารถยนต์ผิดกฎหมายมาจากหลายปัจจัย เช่น ความต้องการเงินเร่งด่วน สิ่งร้ายภายนอก และการขาดการคาดหวังในผลลัพธ์ที่ถูกต้อง (Feldman, 1994) ซึ่งสามารถสรุปว่า ความต้องการเงินเพื่อแก้ปัญหาการขาดสภาพคล่องในระยะเร่งด่วนเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้บุคคลจํานํารถยนต์ผิดกฎหมาย เพื่อจัดการกับความเครียดทางการเงินและรักษาระดับการดำรงชีวิตในช่วงวิกฤต โดยแรงขับเคลื่อนจากการขาดการไตร่ตรองและการตัดสินใจในภาวะฉุกเฉินทำให้บุคคลหลงเข้าสู่การกระทำผิด เช่น การเห็นโฆษณาหรือข้อเสนอจากเครือข่ายอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนรวดเร็ว ซึ่งสิ่งล่อใจเกิดจากเครือข่ายอาชญากรรมมักเสนอโอกาสที่น่าสนใจ เช่น เงินสดทันทีหรือดอกเบี้ยต่ำกว่ากฎหมาย จูงใจให้บุคคลตัดสินใจผิดโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ นอกจากนี้ การตื่นตัวจากสภาวะความเครียดของปัญหาทางการเงินอาจทำให้บุคคลตัดสินใจไม่สมเหตุสมผล เช่น การจํานํารถผิดกฎหมายเพื่อบรรเทาความกดดันในระยะสั้น เพราะคาดหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนสูงและรวดเร็วจากการจํานํารถผิดกฎหมาย ทำให้บุคคลตัดสินใจผิดพลาด โดยไม่พิจารณาความเสี่ยงที่จะได้รับ อย่างไรก็ตาม แรงจูงใจในการจํานํารถยนต์ผิดกฎหมายเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ความต้องการเงินเร่งด่วน ความคาดหวังในผลตอบแทนที่รวดเร็ว และสิ่งล่อใจจากเครือข่ายอาชญากรรม การตัดสินใจที่ขาดการไตร่ตรองและผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจ

อาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

อาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำที่เกิดขึ้นในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 6 ประเภทหลักที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายที่มีผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ประเภทแรกคือ การรับจ่านำรถยนต์หนีไฟแนนซ์ ซึ่งเป็นการนำรถยนต์ที่ยังค้างหนี้ไปจ่านำกับผู้รับจ่านำที่ผิดกฎหมาย โดยมี การเรียกเก็บดอกเบี้ยสูงถึงร้อยละ 10 ต่อเดือน ถือเป็น การกระทำที่ผิดกฎหมาย และการฉ้อโกง ประเภทที่สองคือ การขายรถยนต์หลุดจ่านำที่ผิดกฎหมาย แบ่งออกเป็นสองรูปแบบ คือ (1) การขายในประเทศผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook โดยการโฆษณารถยนต์ในราคาถูกลงกว่าปกติ ทำให้ผู้ซื้อที่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับรถยนต์ได้ชัดเจน และ (2) การขายข้ามประเทศ โดยการลักลอบส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านและสวมทะเบียนจากประเทศปลายทาง (กองปราบปราม, 2567) เพื่อให้รถยนต์กลายเป็นรถถูกกฎหมายในประเทศนั้นๆ ประเภทที่สามคือ การแยกชิ้นส่วนเพื่อขายเป็นอะไหล่ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อรถยนต์หลุดจ่านำในสภาพเก่าหรือไม่สมบูรณ์ ถูกแยกชิ้นส่วนและขายเป็นอะไหล่มือสอง เนื่องจากไม่สามารถขายในรูปแบบปกติได้ ประเภทที่สี่ คือ การนำซากรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุมาสวมทะเบียน โดยการซื้อรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุแล้วนำเอกสารและชิ้นส่วนมาสวมทะเบียนกับรถหลุดจ่านำ ทำให้กลายเป็นรถยนต์ที่ต้องตามกฎหมาย ประเภทที่ห้าคือ การสวมทะเบียนรถยนต์ผู้อื่น โดยการนำทะเบียนของผู้อื่นมาสวมเข้ากับรถยนต์หลุดจ่านำเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ ประเภทที่หกคือ การปลอมแปลงป้ายภาษี แผ่นป้ายทะเบียน และเล่มทะเบียน เพื่อให้รถยนต์หลุดจ่านำดูเหมือนถูกต้องตามกฎหมาย (Mills, 2018) อาชญากรรมเหล่านี้มีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับเครือข่ายอาชญากรรมทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมยานยนต์ แต่ยังทำลายความเชื่อมั่นในระบบการทำธุรกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อรักษาความมั่นคงของตลาดและสังคมโดยรวม

อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก โดยรูปแบบและกระบวนการอาจแตกต่างกันไปตามบริบททางกฎหมายและสังคมของแต่ละประเทศ (Gachúz, 2016) ดังนี้ (1) ในสหรัฐอเมริกา อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์หลุดจํานํามักเกี่ยวข้องกับการฉ้อโกงสินเชื่อรถยนต์ ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น การปลอมแปลงเอกสารรถยนต์ ทะเบียนหรือใบรับรองการเป็นเจ้าของเป็นที่แพร่หลายในวงการอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําในสหรัฐอเมริกา (2) ในยุโรปอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานํามักเกี่ยวข้องกับการลักลอบนำรถยนต์ที่ทำงานเป็นเครือข่ายข้ามประเทศ โดยรถยนต์ที่ถูกขโมยหรือจํานําในลักษณะที่ผิดกฎหมายในประเทศหนึ่งจะถูกส่งไปยังอีกประเทศหนึ่งเพื่อลักลอบขาย กลุ่มอาชญากรรมเหล่านี้มักจะมีการปลอมแปลงเอกสาร และสวมรอยตัวตนเจ้าของใหม่เพื่อให้สามารถข้ามพรมแดนได้ง่าย นอกจากนี้ ยังพบการแยกชิ้นส่วนรถยนต์หลุดจํานําเพื่อนำอะไหล่ไปขายในประเทศที่มีความต้องการสูง ซึ่งมักเป็นรถยนต์หรูหรารถหรือรถยนต์รุ่นใหม่ (3) ในประเทศแถบเอเชีย เช่น ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําเกิดขึ้นในลักษณะของการขโมยรถยนต์ที่อยู่ระหว่างการผ่อนชำระหรือรถยนต์ที่ยังมีหนี้สินค้างกับบริษัทสินเชื่อ กลุ่มอาชญากรรมมักจะนำรถยนต์เหล่านี้ไปจํานํากับบริษัทสินเชื่อเถื่อนหรือขายในตลาดมืด นอกจากนี้ยังมีการส่งออกรถยนต์หลุดจํานําเหล่านี้ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศมาเลเซียหรือไทย เพื่อนำไปขายหรือแยกชิ้นส่วน การสวมทะเบียนและปลอมแปลงเอกสารยังเป็นวิธีที่นิยมใช้ในอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําในภูมิภาคนี้ (4) ในแอฟริกา อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานํามักเกี่ยวข้องกับการลักลอบข้ามพรมแดน รถยนต์ที่ถูกขโมยในประเทศหนึ่งจะถูกลักลอบข้ามไปขายในประเทศเพื่อนบ้านที่มีกฎระเบียบการควบคุมการนำเข้ารถยนต์ที่ไม่เข้มงวด กลุ่มอาชญากรรมเหล่านี้จะปลอมแปลงเอกสารและทะเบียนรถยนต์เพื่อนำเข้าไปยังตลาดที่ไม่ถูกตรวจสอบอย่างเข้มงวด อาชญากรรมลักษณะนี้ยังเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันในหน่วยงานของรัฐที่

เกี่ยวข้องกับภาระจดทะเบียนรถยนต์และการควบคุมการนำเข้ารถยนต์ (5) ในหลายประเทศในลาตินอเมริกา เช่น เม็กซิโกและโคลอมเบีย การโจรกรรมรถยนต์เพื่อนำไปจำหน่ายหรือขายในตลาดมืดเป็นปัญหาที่พบได้บ่อย รถยนต์ที่ถูกขโมยหรือหลุดจำหน่ายมักจะถูกขายไปยังกลุ่มอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดหรือใช้เป็นส่วนหนึ่งในธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ยังพบว่ารถยนต์เหล่านี้มักถูกนำไปแยกชิ้นส่วนเพื่อนำอะไหล่ไปขายในตลาดรถยนต์มือสอง เนื่องจากมีความต้องการสูงในประเทศที่มีการใช้รถยนต์รุ่นเก่า (Chen, 2007) ดังนั้นสรุปได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำหน่ายในต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติที่มีการกระทำผิดในหลายระดับ การป้องกันอาชญากรรมลักษณะนี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ในแนวทางปรากฏการณ์วิทยาทางการตีความ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary research) ข่าวสารเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำหน่าย แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) ดำเนินการโดยการลงพื้นที่จริงในบริเวณที่มีการรับจำหน่ายรถยนต์ เช่น ตลาดรถยนต์มือสองบางแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร และการเฝ้าติดตามพฤติกรรมการซื้อขายผ่านกลุ่มโซเชียลมีเดียที่เกี่ยวข้องกับการประกาศขายรถยนต์หลุดจำหน่าย เช่น กลุ่ม Facebook หรือ Line ที่มีการโพสต์ขายรถ โดยผู้วิจัยไม่ได้เปิดเผยตัวตน และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในธุรกรรมใดๆ แต่สังเกตพฤติกรรมของผู้ขาย การตั้งราคา ลักษณะรถที่ประกาศขาย และการโต้ตอบระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์รูปแบบการกระทำผิด และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการตีความ Interpretive

phenomenology) และตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation technique) โดยใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) การตรวจสอบด้านแหล่งข้อมูล (Data triangulation) โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์หลายกลุ่ม เช่น ผู้รับจ่านำ เจ้าหน้าที่รัฐ และบริษัทสินเชื่อ (2) การตรวจสอบด้านวิธีการ (Methodological triangulation) โดยใช้ทั้งการสัมภาษณ์ สังเกต และการศึกษาจากเอกสารหรือข่าวสาร และ (3) การตรวจสอบด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) โดยให้นักวิจัยร่วมวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบความสอดคล้องของข้อค้นพบ กระบวนการเหล่านี้ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล และลดอคติจากแหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียว เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่น่าเชื่อถือและมีความเที่ยงตรงของข้อมูล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและตอบวัตถุประสงค์การศึกษา

กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) กำหนดแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้รับการคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายมีความเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำหลายกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจ่านำรถยนต์รูปแบบที่ถูกกฎหมายและรูปแบบที่ผิดกฎหมายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน เกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวข้องกับการจ่านำรถยนต์ไม่ว่าจะในรูปแบบที่ถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายในเขตกรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่า 1 ปี และต้องสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบ กระบวนการ และผลกระทบของอาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำได้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้จ่านำรถยนต์ในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย 3 คน ผู้รับจ่านำรถยนต์ในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย 2 คน ผู้จ่านำรถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย 3 คน ผู้รับจ่านำรถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย 2 คน เจ้าหน้าที่บริษัทสินเชื่อเช่าซื้อ 2 คน เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมรถยนต์

3 คน ใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-depth interviews) เป็นหลัก ซึ่งจัดทำแนวคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถแสดงความคิดเห็นและเล่าประสบการณ์ได้อย่างอิสระ โดยการสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 45–60 นาทีต่อราย และทำการบันทึกเสียงเพื่อใช้ในการถอดความและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยนำแนวประเด็นคำถามต่างๆ ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ วิธีการสังเกต สัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้เทคนิคสามเส้า (Triangulation technique) และเก็บรวบรวมข้อมูลที่ปรากฏขึ้นจริงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กำหนดเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อแสวงหาคำตอบที่สามารถสะท้อนความคิดเห็นที่อยู่ภายในใจของผู้ให้ข้อมูล ให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ร่วมกับแบบบันทึกภาคสนามใช้สำหรับจดบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ รวมทั้งการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน และเพิ่มความชัดเจนในการวิเคราะห์ประเด็นในการศึกษาได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ **ระยะแรก** เป็นการวิเคราะห์ควบคู่กับการเก็บข้อมูล โดยดำเนินการจัดกลุ่มข้อมูล (Category) ให้รหัส (Coding) และกลั่นกรองข้อมูล (Data reduction) เพื่อค้นหาแนวคิดหลัก (Concepts) ที่เกิดขึ้นจากข้อมูลภาคสนาม เมื่อข้อมูลมีความอิ่มตัว (Data saturation) จะดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยเทคนิค

สามเส้า (Triangulation technique) ผ่านการตรวจสอบ 3 ด้าน ได้แก่ แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล และการยืนยันกับผู้ให้ข้อมูล **ระยะที่สอง** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลหลังการเก็บข้อมูลสิ้นสุด โดยใช้การตีความเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Interpretive phenomenology) ซึ่งคำนึงถึงบริบทและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสังเคราะห์สาระสำคัญและเชื่อมโยงกับแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการตอบคำถามวิจัยอย่างถูกต้องและชัดเจน

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่มีความเปราะบาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทำเอกสารชี้แจงต่อคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ชี้แจงแนวทางการศึกษา การสัมภาษณ์ วิธีการเก็บข้อมูล และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการสัมภาษณ์ ตลอดจนแนวทางการถอนตัวของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ทั้งนี้ได้ให้ความสำคัญและเน้นย้ำในการเก็บรักษาความลับข้อมูลของผู้ร่วมวิจัย ให้ผู้ร่วมวิจัยรับทราบก่อนการเก็บข้อมูลแล้ว (เลขที่ ECNIDA 2024/0113)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า อาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําเกิดจากแรงจูงใจทางการเงินเร่งด่วนของประชาชน ซึ่งเลือกใช้วิธีผิดกฎหมายในการจํานํารถยนต์ เนื่องจากวิธีนี้สะดวกและรวดเร็ว แต่ขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ ส่งผลให้เกิดปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการจํานํารถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย ปัญหานี้มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยตรง จากการศึกษานี้ ประเด็นสำคัญดังนี้

เครือข่ายอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานํา

เครือข่ายอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําเกิดจากการรวมกลุ่มของผู้กระทำความผิดหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้รับจํานําผิดกฎหมาย ผู้ซื้อขายรถ

หลุดจํานำ ผู้ทำเอกสารปลอม และผู้แยกชิ้นส่วนรถ เพื่อนำอะไหล่ไปขาย การขยายตัวของเครือข่ายนี้ทำให้เกิดปัญหาในสังคม เช่น การสวมทะเบียนรถ การปลอมแปลงเอกสาร และการใช้รถผิดกฎหมาย เนื่องจากการตรวจสอบ การจําหน่ายยนต์ในรูปแบบผิดกฎหมายยังไม่เข้มงวด ทำให้รถยนต์หลุดจํานำถูก ขายในตลาดรถมือสองโดยไม่มี การตรวจสอบอย่างรอบคอบ ส่งผลกระทบต่อ ผู้บริโภคและระบบการเงิน รวมถึงเพิ่มปัญหาความไม่มั่นคงในสังคม

รูปแบบของอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานำ

การจําหน่ายยนต์ในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ การจําหน่ายยนต์ในรูปแบบที่ถูกกฎหมายและการจําหน่ายยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสรุปได้ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1

การจําหน่ายยนต์ในรูปแบบที่ถูกกฎหมายและการจําหน่ายยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย

หัวข้อ	การจําหน่ายยนต์แบบถูกกฎหมาย	การจําหน่ายยนต์แบบผิดกฎหมาย
ความถูกต้องตามกฎหมาย	ถูกกฎหมายและได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่ถูกกฎหมาย ไม่มีใบอนุญาต
ประเภทของผู้ให้บริการ	สถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาต เช่น ธนาคาร บริษัทลิสซิ่ง หรือ บริษัทเงินทุน	บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต เช่น เครือข่ายอาชญากรรมรับจําหน่ายยนต์เถื่อน
เอกสารที่ต้องใช้	เอกสารทางการเงินที่ถูกต้อง เช่น บัตรประชาชน ทะเบียนรถ สลิปเงินเดือน หรือหนังสือรับรองรายได้	ไม่มีเอกสารที่ชัดเจนหรือเอกสารปลอม

หัวข้อ	การจําหน่ายน้ด แบบถูกกฎหมาย	การจําหน่ายน้ด แบบผิดกฎหมาย
การตรวจสอบเครดิต	มีการตรวจสอบเครดิตของผู้กู้หรือประวัติการเงินอย่างโปร่งใส	ไม่มีการตรวจสอบเครดิตหรือประวัติการเงิน
อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดโดยกฎหมายและโปร่งใส	อัตราดอกเบี้ยสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดและอาจไม่โปร่งใส
เงื่อนไขการชำระหนี้	การชำระหนี้มีระยะเวลาและเงื่อนไขที่ชัดเจน เช่น การผ่อนชำระตามเดือน	การชำระหนี้ไม่มีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน หรือไม่มีเงื่อนไขที่โปร่งใส
การคุ้มครองผู้บริโภค	ผู้จําหน่ายได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เช่น การป้องกันการเอาเปรียบ	ผู้จําหน่ายไม่ได้รับการคุ้มครองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การตามหารถยนต์	มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรถยนต์และเจ้าของอย่างเป็นทางการสามารถตรวจสอบได้	รถยนต์อาจถูกเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือทะเบียนเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ
การตรวจสอบสถานะของรถยนต์	สามารถตรวจสอบสถานะของรถยนต์ในระบบทะเบียนรถยนต์และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รถอาจมีสถานะที่ไม่ถูกต้องหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระบบ
ผลกระทบจากการผิดนัดชำระหนี้	กฎหมายจะบังคับใช้ หากผิดนัดชำระหนี้ สามารถฟ้องร้องได้ตามกฎหมาย	การผิดนัดอาจส่งผลให้ถูกข่มขู่หรือกระทำการที่ผิดกฎหมายในการทวงหนี้
ความปลอดภัยของทรัพย์สิน	รถยนต์ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เช่น การยึดรถยนต์เมื่อผิดนัดชำระหนี้	รถยนต์อาจสูญหายหรือถูกนำไปขายในตลาดมืดโดยไม่ได้รับการคุ้มครอง

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นความแตกต่างของการจำหน่ายรถยนต์ทั้งในรูปแบบที่ถูกกฎหมายและรูปแบบที่ผิดกฎหมาย ซึ่งการจำหน่ายรถยนต์รูปแบบที่ถูกกฎหมาย แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) การจำหน่ายกับบริษัทสินเชื่อ การจำหน่ายรูปแบบนี้มีขั้นตอนเข้มงวดโดยต้องนำรถยนต์ไปลดภาระหนี้ไปประเมินราคาและทำสัญญากับบริษัทสินเชื่อ โดยการจำหน่ายรูปแบบนี้จะเป็นการรีไฟแนนซ์หรือขอสินเชื่อโดยใช้รถยนต์ค้ำประกัน (2) การจำหน่ายกับตัวแทนรถยนต์ที่จดทะเบียนรับจำหน่าย ผู้จำหน่ายต้องจดทะเบียนค้ำประกันพร้อมเซ็นเอกสารและมอบเล่มทะเบียนไว้ หากผิดสัญญาตัวแทนรถยนต์ที่รับจำหน่ายสามารถขายรถยนต์ได้ทันที การจำหน่ายรูปแบบนี้ดอกเบี้ยจะสูงกว่าการจำหน่ายกับบริษัทสินเชื่อ แต่มีกระบวนการที่สะดวกและไม่ซับซ้อน

ในส่วนของ การจำหน่ายรถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย เกิดจากการนำรถยนต์ที่ยังติดไฟแนนซ์ไปจำหน่ายกับนายทุนหรือกลุ่มรับจำหน่ายที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook หรือ LINE โดยไม่มีการทำสัญญาทางการ มีการเรียกเก็บดอกเบี้ยสูงและหากผิดสัญญาจะถูกขายรถยนต์จะถูกนำออกขายทันที การจำหน่ายรูปแบบนี้เสี่ยงต่อการถูกยึดยกอภทรัพย์และการถูกดำเนินคดี เนื่องจากไม่มีการคุ้มครองทางกฎหมาย

จะเห็นได้ว่า การจำหน่ายที่ผิดกฎหมายส่งผลกระทบต่อเชิงลบทั้งในแง่ของการสูญเสียทรัพย์สิน รวมถึงการเกี่ยวข้อกับการกระทำอาชญากรรมในขบวนการอื่นๆ ร่วมด้วย

กระบวนการอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำหน่าย

อาชญากรรมรถยนต์หลุดจำหน่ายเกิดจากการที่ประชาชนต้องการเงินเร่งด่วนและเลือกจำหน่ายรถยนต์ในลักษณะที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากความสะดวกและรวดเร็วในการใช้รถยนต์เป็นหลักประกัน โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีทรัพย์สินอื่นๆ ที่สามารถใช้แทนได้ ผู้ที่เลือกใช้วิธีนี้มักต้องการเงินเพื่อใช้หนี้การพนันหรือปัญหาการเงินเร่งด่วน การจำหน่ายรถยนต์ในรูปแบบนี้ทำให้เกิดอาชญากรรม

หลายประเภท เช่น การสวมป้ายทะเบียนปลอมและการใช้รถยนต์ที่หลุดจำนำในรูปแบบต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปกระบวนการอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำที่เกิดขึ้น ได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2

สรุปกระบวนการอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำที่เกิดขึ้น

กระบวนการอาชญากรรม	วิธีการดำเนินการ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น
การสวมป้ายทะเบียนและสวมเอกสารสิทธิ์รถยนต์และรถยนต์แฝด	การใช้ป้ายทะเบียนและเอกสารรถยนต์ปลอมเพื่อลวงเจ้าหน้าที่หรือผู้ซื้อ	การขายรถยนต์ผิดกฎหมาย, ภัยต่อผู้ซื้อที่อาจไม่ได้รับการคุ้มครอง และทำให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบยาก, การลักขโมยทรัพย์สิน
การสวมซากรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุ	การนำซากรถยนต์ที่เสียหายจากอุบัติเหตุมาซ่อมและนำกลับมาใช้ใหม่	ภัยต่อผู้ซื้อที่อาจไม่ได้รับความปลอดภัย, การหลอกลวงผู้บริโภค
การชำแหละชิ้นส่วนแยกอะไหล่รถยนต์	การแยกชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อขายเป็นอะไหล่แทนการขายรถทั้งคัน	เสี่ยงต่อการใช้ชิ้นส่วนที่ไม่ได้รับการรับรองหรือผิดกฎหมาย
การขายรถยนต์หนีไฟแนนซ์ทั้งคัน	การนำรถยนต์ที่ยังค้างหนี้หรือจำนำไปขายให้กับบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง	ภัยต่อผู้ซื้อที่อาจถูกหลอกลวงและสูญเสียทรัพย์สิน

จากตารางสรุปกระบวนการอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำจะพบได้ว่าอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์หลุดจำนำมีหลายรูปแบบ ทั้งการสวมทะเบียน การใช้ซากรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุ การสร้างรถยนต์แฝด การแยกชิ้นส่วนอะไหล่ หรือการขายรถยนต์หนีไฟแนนซ์ ซึ่งทุกกระบวนการเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นการละเมิดกฎหมาย แต่ยังสร้างความเสี่ยงทั้งต่อผู้ซื้อและผู้

เกี่ยวข้องในระบบการเงิน รวมถึงการขีดขวางการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมาก ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) การสวมป้ายทะเบียนและรถแฝด กระบวนการนี้กลุ่มอาชญากรรมจะปลอมแปลงป้ายทะเบียนและเอกสารสิทธิ์ของรถยนต์ เพื่อให้รถยนต์ที่หลุดจํานําคูเหมือนถูกต้องตามกฎหมาย โดยการเปลี่ยนหมายเลขตัวถังและหมายเลขเครื่องยนต์ให้ตรงกับข้อมูลในเอกสารปลอม

2) การสวมซากรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุ กระบวนการนี้จะใช้ทะเบียนรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุเพื่อปลอมแปลงให้รถยนต์ที่หลุดจํานํามีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย โดยการดัดแปลงหมายเลขตัวถังและเครื่องยนต์ให้ตรงกับข้อมูลซากรถยนต์

3) การเช่าและขึ้นส่วนรถยนต์ กระบวนการเช่าและรถยนต์หลุดจํานําเพื่อขายอะไหล่ในตลาดมืดหรือร้านค้าที่ยังไม่ได้รับอนุญาต ทำให้เกิดปัญหาความปลอดภัยและการสนับสนุนกิจกรรมอาชญากรรม

4) การขายรถยนต์หนีไฟแนนซ์ กระบวนการนี้มีลักษณะการหลบเลี่ยงการติดตามจากเจ้าหน้าที่ เช่น การขายรถที่หลุดจํานําผ่านช่องทางออนไลน์หรือในตลาดมืด โดยมีจะเปลี่ยนป้ายทะเบียนและเอกสารให้เหมือนกับรถยนต์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ดังนั้นสรุปได้ว่า การจํานํารถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมายส่งผลกระทบต่อทั้งสังคมและเศรษฐกิจ โดยทำให้เกิดอาชญากรรมหลายรูปแบบที่มีความซับซ้อน ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการที่เข้มงวดในการตรวจสอบและป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำซ้อนในอนาคต

ผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานํา

จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจํานําก่อให้เกิดผลกระทบในหลายระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว เครือข่ายทางเศรษฐกิจ และโครงสร้างของสังคมโดยรวม ซึ่งสามารถสรุปผลกระทบได้ 2 ด้านหลัก ดังนี้

1) ผลกระทบด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและครอบครัว

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรณำรถยนต์ในลักษณะที่ผิดกฎหมายมักประสบกับปัญหาทางความสัมพันธ์ในครอบครัวและเครือญาติ โดยเฉพาะกรณีของผู้ค้าประกันที่ต้องรับผิดชอบหนี้สินแทนผู้จำหน่าย ทำให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัว เกิดความเครียดและแรงกดดันทางอารมณ์ ซึ่งอาจนำไปสู่การแตกแยก ความไม่เข้าใจกัน หรือการตัดขาดความสัมพันธ์กันในระยะยาว ภาระหนี้สินจากการจำหน่ายรถยนต์ที่ผิดกฎหมายยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของครอบครัว ทำให้บางครอบครัวประสบปัญหาด้านการเงิน ขาดความมั่นคง และต้องเผชิญกับภาวะเครียดเรื้อรัง รวมถึงความสูญเสียทางจิตใจจากการถูกหลอกลวงหรือทรัพย์สินสูญหาย

2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม

ในเชิงเศรษฐกิจ ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อตัวผู้จำหน่าย ผู้ซื้อรถยนต์หลุดจำหน่าย ธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจรถยนต์มือสอง ผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการจำหน่ายรถยนต์ในระบบที่ไม่ถูกต้องมักสูญเสียทรัพย์สินโดยไม่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย ขณะที่ผู้ซื้อรถยนต์หลุดจำหน่ายที่ไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงอาจถูกดำเนินคดีและยึดรถคืน ส่งผลให้สูญเสียเงินลงทุนโดยไม่สามารถเรียกร้องสิทธิได้ สำหรับผู้ประกอบการในระบบสินเชื่อและธุรกิจรถยนต์มือสองปัญหาดังกล่าวสร้างความเสี่ยงต่อการดำเนินงาน ทำให้เกิดความสูญเสียจากหนี้เสีย และกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อาจลังเลในการเข้าทำธุรกรรม โดยเฉพาะในตลาดรถยนต์มือสอง ในระดับสังคม ปัญหารถยนต์หลุดจำหน่ายยังเชื่อมโยงกับการกระทำผิดกฎหมายในรูปแบบอื่น เช่น การใช้รถยนต์ในการลักลอบขนยาเสพติด การก่อเหตุอาชญากรรม หรือการหลบหนีการจับกุม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคม และเพิ่มภาระต่อหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ต้องใช้ทรัพยากรในการติดตามและแก้ไขปัญหาเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง

โดยภาพรวม ผลกระทบจากอาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำมีลักษณะที่แผ่ขยายและเชื่อมโยงในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว เครือข่ายเศรษฐกิจ ไปจนถึงโครงสร้างความมั่นคงของสังคม ซึ่งล้วนเป็นผลกระทบที่ส่งผลในระยะยาว และสะท้อนถึงช่องโหว่ของระบบการเงิน การตรวจสอบ และการบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำในเขตกรุงเทพมหานครมีความซับซ้อนและมีรูปแบบที่หลากหลาย โดยสามารถจำแนกรูปแบบการจ่านำรถยนต์ได้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การจ่านำรถยนต์ในรูปแบบที่ถูกกฎหมาย เป็นการจ่านำเล่มทะเบียนรถยนต์กับบริษัทสินเชื่อหรือจ่านำตัวรถยนต์พร้อมเล่มทะเบียนกับเด็กรถยนต์ที่มีการจดทะเบียนอย่างถูกต้อง กระบวนการมีการกำกับดูแลและตรวจสอบจากหน่วยงานภาครัฐ จึงช่วยลดความเสี่ยงของปัญหาหนี้เสีย เช่น การทำสัญญากับบริษัทสินเชื่อโดยมีการตรวจสอบประวัติผู้จ่านำอย่างรัดกุม กระบวนการนี้มีความปลอดภัยและป้องกันปัญหาหนี้เสียที่อาจเกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้จ่านำผิดสัญญาที่มีความเสี่ยงที่อาจสูญเสียรถยนต์ได้ (2) การจ่านำรถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย การจ่านำรูปแบบนี้สะท้อนถึงช่องโหว่ในกระบวนการกำกับดูแล เนื่องจากการนำรถยนต์ที่ยังติดไฟแนนซ์ไปจ่านำส่งผลให้เกิดปัญหาอาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำขึ้นในสังคม เช่น การสวมทะเบียน การปลอมแปลงเอกสาร และการนำรถยนต์ไปขายในตลาดมืด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเครือข่ายทางสังคม (Social network theory) ที่อธิบายถึงความร่วมมือและความเชื่อมโยงของกลุ่มผู้กระทำความผิดในการดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เป็นการหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังเช่น การจ่านำรถยนต์ผ่านเครือข่ายออนไลน์หรือกลุ่มเครือข่ายอาชญากรรม จากการวิเคราะห์ พบว่า กระบวนการดังกล่าวเชื่อมโยงกับแนวคิด “เครือข่ายทางสังคม” ซึ่งแสดงถึงการทำงาน

ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้กระทำผิดหลายกลุ่ม โดยการใช้เทคโนโลยีเป็นช่องทางในการขยายเครือข่าย ส่งผลให้เจ้าหน้าที่รัฐมีความท้าทายในการตรวจสอบและติดตามเครือข่ายเหล่านี้

ในขณะที่กระบวนการอาชญากรรมรณนตฺ์หลุดจํานำในกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจหลายประการที่ผลักดันให้เกิดการกระทำผิด ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 5 แรงจูงใจหลักได้ดังนี้ (1) ความจําเป็นทางการเงิน แรงจูงใจหลักของผู้กระทำผิดคือความจําเป็นทางการเงิน เช่น การต้องการเงินไปชำระหนี้หรือใช้จ่ายในสถานการณ์ฉุกเฉิน สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ที่ถูกกฎหมาย การเลือกใ้การจํานำในรูปแบบที่ผิดกฎหมายจึงเป็นตัวเลือกที่สะดวกและรวดเร็ว แรงจูงใจนี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation theory) ของ Maslow (1970) ที่ระบุว่า เมื่อความต้องการพื้นฐาน เช่น ความปลอดภัยทางการเงิน ไม่ได้ได้รับการตอบสนอง บุคคลอาจตัดสินใจทำพฤติกรรมผิดกฎหมายเพื่อสนองความต้องการเหล่านั้น (2) การล่อลวงจากผลตอบแทนสูง การจํานำรณนตฺ์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมายมักเกี่ยวข้องกับผลตอบแทนทางการเงินที่สูง เช่น ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าปกติ หรือการขายรณนตฺ์ในราคาถูกเพื่อดึงดูดผู้ซื้อ การล่อลวงนี้อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเลือกเหตุผล (Rational choice theory) ของ Cornish and Clarke (1986) ที่กล่าวว่า ผู้กระทำผิดตัดสินใจจากการชั่งน้ำหนักระหว่างต้นทุนและผลประโยชน์ (3) การขาดความรู้และความเข้าใจ บางคนที่กระทำผิดอาจไม่ทราบถึงผลกระทบทางกฎหมายจากการจํานำรณนตฺ์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย หรืออาจมองว่าความเสี่ยงในการถูกจับกุมต่ำ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำโดยไม่ตั้งใจ (Routine activity theory) ของ Cohen and Felson (1979) ที่เน้นว่าการกระทำผิดเกิดขึ้นเมื่อมีโอกาสและความเสี่ยงต่ำ (4) ปัจจัยทางสังคมและเครือข่าย แรงจูงใจจากการชักจูงของเครือข่ายสังคมหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้อง เช่น นายทุนหรือกลุ่มเครือข่ายอาชญากรรม ที่เสนอช่องทางในการจํานำรณนตฺ์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีเครือข่ายทางสังคม (Social

network theory) ของ Granovetter (1973) ที่ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมของบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มเครือข่าย (5) การติดการพนันและพฤติกรรมเสี่ยง บางส่วนของผู้ที่นำรถยนต์ไปจำหน่ายในรูปแบบผิดกฎหมายมีแรงจูงใจจากความต้องการเงินเพื่อเล่นการพนัน ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่สามารถนำไปสู่การสูญเสียทรัพย์สิน (Siegel, 2022) แรงจูงใจเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาที่รากฐาน เช่น การส่งเสริมความรู้และสร้างความตระหนักถึงผลกระทบทางกฎหมาย การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ถูกกฎหมาย และการพัฒนานโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและการตรวจสอบเครือข่ายอาชญากรรมจะช่วยลดโอกาสในการเกิดพฤติกรรมผิดกฎหมายที่มีแรงจูงใจจากความต้องการทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะสั้น จากการศึกษาคพบว่า กลุ่มเครือข่ายอาชญากรรมได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ เช่น การใช้เครือข่ายออนไลน์ในการดำเนินการรับจำหน่ายหรือขายรถยนต์ในรูปแบบที่ผิดกฎหมาย ซึ่งทำให้กระบวนการดังกล่าวซับซ้อนและตรวจสอบได้ยากขึ้น การใช้เทคโนโลยีเพิ่มความซับซ้อนในการปกปิดการกระทำผิดเหล่านี้ (Smith, 2020)

กระบวนการอาชญากรรมเกี่ยวกับรถยนต์ลุดจํานามีหลายขั้นตอนที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกับปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ดังเช่น (1) การสวมทะเบียนรถยนต์ ปัญหานี้เกิดขึ้นเมื่อผู้เช่าซื้อรถยนต์ไม่ชำระค่าเช่าซื้อและนำรถยนต์ไปจำหน่ายหรือขายให้กับกลุ่มอาชญากรรม รถยนต์ที่ถูกสวมทะเบียนมักจะถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมายหรือถูกขายในตลาดมืด จากตรงค์ เกษตรสินธุ์ (2566) ระบุว่า การสวมทะเบียนเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจากผู้ที่ประสบปัญหาการเงินมักเลือกใช้วิธีนี้เพื่อหาทางออกทางการเงินอย่างรวดเร็ว (2) การสวมขากรรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุ รถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุรุนแรงมักถูกซ่อมแซมให้ดูเหมือนรถยนต์ที่ใช้งานได้ตามปกติ กระบวนการนี้ช่วยให้รถยนต์ผิดกฎหมายสามารถเข้าสู่ตลาดได้โดยไม่ถูกตรวจสอบ โดยมี

การดัดแปลงซ่อมแซมเพื่อปกปิดสภาพเดิม ทำให้ผู้ซื้อไม่สามารถทราบถึงประวัติ การเกิดอุบัติเหตุของรถ (3) รถยนต์แฝด กลุ่มอาชญากรรมมักจะปลอมแปลง ทะเบียนรถและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อปกปิดแหล่งที่มาของรถยนต์ผิดกฎหมาย ทำให้ตรวจสอบที่มาของรถได้ยาก การใช้รถยนต์แฝดช่วยให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจจับได้ (4) การขายรถยนต์หนีไฟแนนซ์ที่ซัดกัน กลุ่มอาชญากรรมจะขายรถยนต์ที่หลุดจำนำในราคาถูกและโฆษณาว่าสามารถนำรถไปใช้ได้อย่างถูกกฎหมาย โดยตั้งราคาขายให้ต่ำกว่าตลาดรถยนต์มือสองเพื่อดึงดูดผู้ซื้อ ซึ่งการขายในลักษณะนี้ทำให้เกิดปัญหาการก่ออาชญากรรมต่อเนื่อง (5) การชำแหละ ชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อขายในตลาดมืด กลุ่มอาชญากรรมใช้วิธีการชำแหละรถยนต์ที่ผิดกฎหมายเพื่อขายชิ้นส่วนในตลาดมืด ชิ้นส่วนเหล่านี้มักมีราคาถูกและไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และยังมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมรถยนต์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย พัชรวิวัฒน์ ภาคินสิทธิพันธ์ และธัญพัทธ์ ไคร์วานิช (2560) ระบุว่า ชิ้นส่วนรถยนต์ที่ถูกชำแหละจะถูกขายในราคาถูกผ่านช่องทางที่ไม่ได้รับการควบคุม เช่น ตลาดมืดหรือสังคมออนไลน์ กระบวนการเหล่านี้สะท้อนถึงความซับซ้อนและผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากการใช้ชิ้นส่วนรถยนต์ที่ไม่ได้มาตรฐาน และปัญหาเศรษฐกิจนอกระบบ (Informal economy) ที่ส่งผลให้เกิดการก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่าการจำหน่ายรถยนต์มีทั้งรูปแบบที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ซึ่งนำไปสู่การก่ออาชญากรรมเพิ่มเติม เช่น การปลอมแปลงเอกสาร การลักทรัพย์ และการส่งออกผิดกฎหมาย Bangkok Tribune (2022) ระบุว่า การจำหน่ายรถยนต์มักก่อให้เกิดอาชญากรรมที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น การหลบเลี่ยงการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ ตามแนวคิดเศรษฐกิจนอกระบบของ De Soto (1989) ในหนังสือ The Other path: The Economic Answer to Terrorism อธิบายว่า ผู้คนจำนวนมากดำเนินธุรกิจในทางที่ไม่เป็นทางการเนื่องจากข้อจำกัดทางกฎหมาย

และระบบราชการที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมเศรษฐกิจนอกระบบ และอาชญากรรมในรูปแบบนี้ โดยนำไปสู่ความเสียหายต่อสังคมโดยรวม

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากอาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำได้ส่งผลกระทบต่อทั้งในแง่เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นหลายด้าน ดังนี้ (1) ผลกระทบทางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การศึกษาแสดงให้เห็นว่า อาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหลายระดับ โดยเฉพาะในกรณีของการจ่านำรถยนต์ในลักษณะที่ผิดกฎหมาย การสูญเสียความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างบุคคลกลายเป็นปัญหาหลัก เช่น ผลกระทบต่อผู้ค้าประกัน ผู้ค้าประกันที่เกี่ยวข้องกับการจ่านำรถยนต์ผิดกฎหมายจะต้องเผชิญกับภาระหนี้สินจากการผิดสัญญาของผู้จ่านำ ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งและการฟ้องร้องระหว่างฝ่ายต่างๆ และ ผลกระทบต่อครอบครัว สมาชิกในครอบครัวต้องเผชิญกับความเครียดและปัญหาทางการเงินจากการหลุดจ่านำรถยนต์ ซึ่งทำให้เกิดความไม่มั่นคงในความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (2) ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม อาชญากรรมรถยนต์หลุดจ่านำส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางในทั้งสองมิติของเศรษฐกิจและสังคม (3) ผลกระทบต่อผู้จ่านำรถยนต์ผิดกฎหมายและผู้ซื้อรถยนต์หลุดจ่านำ ผู้จ่านำมักทำเช่นนี้เพราะต้องการใช้เงินด่วน โดยที่การกระทำเหล่านี้มีขั้นตอนที่รวดเร็วและไม่ซับซ้อน ซึ่งสะท้อนทฤษฎีการกระทำทางอาญา (Rational choice theory) ของ Paternoster (2009) ที่กล่าวว่า ผู้กระทำผิดจะตัดสินใจทำผิดโดยพิจารณาผลประโยชน์และความเสี่ยง ส่วนผู้ที่ซื้อรถยนต์หลุดจ่านำมักได้รับแรงจูงใจจากราคาที่ต่ำกว่าตลาด แต่การซื้อในตลาดที่ไม่เป็นทางการนี้มีความเสี่ยงสูง เช่น การซื้อรถที่มีการปลอมแปลงทะเบียนหรือถูกขโมย (Coughlan et al., 2006; Smith, 2012) (4) ผลกระทบต่อธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจสินเชื่อขนาดใหญ่ต้องเผชิญกับการขาดทุนจากการไม่สามารถติดตามรถที่หลุดจ่านำกลับคืนได้ ส่งผลให้บางบริษัทเริ่มยกเลิกการรับจ่านำเล่มทะเบียนรถยนต์ (Bangkok Tribune, 2022) การขาดทุนและภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการติดตามหนี้และฟ้องร้องมี

ผลกระทบต่อความยั่งยืนของธุรกิจสินเชื่อ (5) ผลกระทบต่อธุรกิจรถยนต์มือสอง การนำรถยนต์หลุดจำนำเข้าสู่ตลาดรถยนต์มือสองทำให้ผู้บริโภคขาดความมั่นใจ ในคุณภาพของรถยนต์ ซึ่งส่งผลให้ยอดขายลดลงและราคาตกต่ำลง งานวิจัยของ อิทอิ เนืองนุ้ย และ ศรัณย์ ธิติลักษณ์ (2562) แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจใต้ดินที่ เกี่ยวข้องกับการซื้อขายรถยนต์หลุดจำนำมีผลกระทบในหลายด้าน โดยเฉพาะ การลดลงของความเชื่อมั่นในคุณภาพและการบังคับใช้กฎหมาย (6) ผลกระทบ จากการนำรถสวมทะเบียนไปกระทำผิดกฎหมาย การใช้รถยนต์สวมทะเบียนใน การกระทำผิดกฎหมาย เช่น การโจรกรรมและการค้ายาเสพติดทำให้เกิด ความยากลำบากในการสืบสวนและจับกุมผู้กระทำผิด ขณะเดียวกันก็เพิ่มภาระ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจและระบบกฎหมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย และความเชื่อมั่นในระบบการบังคับใช้กฎหมาย (Bangkok Tribune, 2022) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำไม่เพียงแต่ทำลายความ เชื่อมั่นในธุรกิจสินเชื่อและตลาดรถยนต์มือสองเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อ ความปลอดภัยและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว การแก้ไข ปัญหาจึงต้องอาศัยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด การเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ให้กับประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการเข้าร่วมในกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย และการปรับปรุงระบบการตรวจสอบและติดตามหนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติ

จากผลการศึกษาพบว่า อาชญากรรมรถยนต์หลุดจำนำมีลักษณะ การกระทำผิดที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายที่ซับซ้อน ครอบคลุมทั้งผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการรับจำนำผิดกฎหมาย และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลง เอกสาร ทำให้การติดตามยากและกระบวนการยุติธรรมล่าช้า ผู้เขียนจึงเสนอ แนวทางเชิงนโยบายและการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้อย่างเป็น รูปธรรม ดังนี้

1) การเสริมระบบการติดตามและตรวจสอบรถยนต์ด้วยเทคโนโลยี RFID และระบบฐานข้อมูลแบบบูรณาการ จากผลการศึกษาพบว่า รถยนต์ที่หลุดจำนำมักถูกเปลี่ยนแปลงทะเบียน ปลอมเอกสาร หรือใช้ช่องว่างของระบบการตรวจสอบ จึงเสนอให้พัฒนาระบบการติดตามรถยนต์แบบเรียลไทม์ ด้วยการติดตั้งเทคโนโลยี RFID บนรถยนต์ที่อยู่ในระบบการจำนำอย่างถูกต้อง และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของกรมการขนส่งทางบก บริษัทไฟแนนซ์ และตำรวจ เพื่อให้สามารถตรวจสอบสถานะของรถได้ทันทีและลดโอกาสที่รถจะถูกนำไปใช้งานผิดกฎหมาย

2) การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการตรวจสอบรถยนต์ก่อนซื้อ ผู้วิจัยพบว่า ผู้ซื้อจำนวนมากตกเป็นเหยื่อเพราะขาดความรู้ในการตรวจสอบประวัติรถยนต์ เช่น ไม่สามารถตรวจสอบทะเบียนรถหรือสถานะทางกฎหมายได้ก่อนซื้อขาย ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มที่ซื้อรถยนต์มือสอง เช่น ผ่านแคมเปญประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์ หรือแอปพลิเคชันตรวจสอบข้อมูลรถ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบรถยนต์ก่อนซื้อได้อย่างถูกต้องและลดความเสี่ยงจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับรถผิดกฎหมาย

3) การพัฒนาโลกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน จากผลการศึกษา พบว่าการขาดความเชื่อมโยงของข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ เป็นจุดอ่อนสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถติดตามรถยนต์หลุดจำนำได้อย่างทั่วถึงที่ จึงควรให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางระหว่างหน่วยงาน เช่น กรมการขนส่งทางบก ตำรวจ สถาบันการเงิน และบริษัทประกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และติดตามรถยนต์ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด นอกจากนี้ควรจัดตั้ง “หน่วยงานเฉพาะกิจ” ที่มีภารกิจหลักในการตรวจสอบและติดตามรถยนต์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางเศรษฐกิจ โดยใช้เทคโนโลยี Big data และ AI เข้ามาช่วยวิเคราะห์และแจ้งเตือนพฤติกรรมผิดปกติ

4) การออกข้อกำหนดและการกำกับดูแลธุรกิจรับจำนำรถยนต์อย่างเข้มงวด จากการวิจัยพบว่า ธุรกิจรับจำนำรถยนต์ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนมักเป็น

จุดเริ่มต้นของกระบวนการอาชญากรรม ดังนั้นจึงควรให้ภาครัฐกำหนดให้ ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียน และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่ รับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานของระบบ KYC และการตรวจสอบ เอกสาร เช่น การยืนยันตัวตนด้วยระบบชีวมิติ (Biometric) เพื่อป้องกันการ ปลอมแปลง

5) การเปิดช่องทางการร้องเรียนและรายงานเบาะแสผ่านระบบ ออนไลน์ เนื่องจากเหยื่อหรือผู้พบเห็นเหตุการณ์มักไม่กล้าให้ข้อมูล เพราะขาด ช่องทางที่ปลอดภัย ดังนั้นควรพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ประชาชนสามารถ แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนกรณีเกี่ยวข้องกับรถยนต์ผิดกฎหมายได้ โดยมีระบบ ป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล และกลไกตอบสนองที่รวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการวิจัยผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจจากอาชญากรรม รถยนต์หลุดจ่านำ เนื่องจากพบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการและผู้ตกเป็นเหยื่อมีความ สูญเสียทั้งด้านทรัพย์สินและความมั่นคงทางกฎหมาย จึงควรมีการศึกษา ผลกระทบเหล่านี้ในระดับครัวเรือนและชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายใน การออกแบบมาตรการเยียวยา

2) ควรมีการศึกษารูปแบบการป้องกันแบบเชิงรุกโดยใช้เทคโนโลยี จากข้อค้นพบที่ว่าเทคโนโลยีสามารถช่วยตรวจสอบและติดตามรถได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ควรมีการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือใหม่ เช่น Blockchain หรือ ระบบ GPS ที่ปลอดภัยและประหยัดต้นทุน เพื่อใช้ในการจัดการข้อมูลรถยนต์ที่ เข้าสู่ระบบจ่านำ

3) การวิจัยเชิงเปรียบเทียบกรณีศึกษาในพื้นที่ต่างๆ เพื่อหาความ แตกต่างของเงื่อนไขทางสังคมหรือเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อปัญหานี้ เช่น เปรียบเทียบพื้นที่กรุงเทพฯ กับต่างจังหวัดที่มีลักษณะอาชญากรรมต่างกัน เพื่อ วางแผนเชิงพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดในการศึกษา

1) การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่กรุงเทพมหานครเป็นหลักอาจไม่ได้สะท้อนสถานการณ์ในพื้นที่อื่นของประเทศ

2) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกอาจมีข้อจำกัดในด้านมุมมองของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกลุ่มอาสาสมัครมรณนต์ หลุดจำนำ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงยุติธรรม. (2566). *กฎหมายนำรู้ ตอนที่ 478: จำนำรถ หรือรับจำนำ คิดให้ดี*. <https://www.moj.go.th/view/89544>

กองปราบปราม. (2567). *เปิดปฏิบัติการหลายแก๊งค์ตำรวจหลุดจำนำ* [รูปภาพประกอบ][Status update]. <https://m.facebook.com/photo.php?fbid=733500408815095&set=a.302085865289887&type=3>

จาตุรงค์ เกษตรสินธุ์. (2566). *ปัญหากฎหมายในการซื้อขายซากรถยนต์* [วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. คลังข้อมูลสถาบันมหาวิทยาลัยศรีปทุม. <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/9443>

เดลินิวส์ออนไลน์. (3 มิถุนายน 2565). *จากฝิ่นนันทออนไลน์ สู่วีปไซค์รับจำนำรถ ‘ดอกโหด’*. <https://www.dailynews.co.th/articles/1089358/>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). *การส่งผ่านอัตราดอกเบี้ยนโยบายและผลกระทบต่อภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ*. https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/our-roles/monetary-policy/mpc-publication/monetary-policy-report/mpr-box/MPR_2565_Q3_BOX2.pdf

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2567). รายงานนโยบายการเงิน เรื่องผลการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.). <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2022/Pages/n3565.aspx>
- ปวีณวัชร ภัทรชัยพงศ์. (2551). มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการซื้อขายซากรถ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม]. คลังข้อมูลสถาบันมหาวิทยาลัยศรีปทุม. <https://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/780>
- พัชรวัฒน์ ภาคินสีหิรินทร์ และ ฉันทย์พัทธ์ ไคร้วานิช. (2560). ธุรกิจใต้ดินในเศรษฐกิจดิจิทัล. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 6(1), 1-8. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NBJ/article/view/253051>
- รัตพงษ์ สอนสุภาพ. (2562). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เศรษฐกิจผิดกฎหมายกับการฟอกเงินในประเทศไทย. สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต. <https://rsuir-library.rsu.ac.th/bitstream/123456789/972/1/Rattaphong%20Sonsuphap.pdf>
- สุทธธาดา อมรวิวัฒน์. (2555). ผลอัน (ไม่) ตั้งใจจาก “รถคันแรก”. SCB EIC. <https://www.scbeic.com/th/detail/product/729>
- อิทธิ เื่องน้อย และ ศรีณย์ ธิติลักษณ์. (2562). เศรษฐกิจใต้ดิน: รถหลุดจํานำ. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 5(2), 168-170.
- Bangkok Tribune. (2022). *The issue of vehicle pawn crimes in Bangkok*. <https://bangkoktribune.com/>
- Chen, H. (2007). Gray marketing and its impacts on brand equity. *Journal of Product and Brand Management*, 16(4), 247-256. <https://doi.org/10.1108/10610420710763930>

- Cohen, L. E., & Felson, M. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activity approach. *American Sociological Review*, 44(4), 588-608. <https://doi.org/10.2307/2094589>
- Cornish, D. B., & Clarke, R. V. (1986). The rational choice perspective. In R. V. Clarke & D. B. Cornish (Eds.), *The Reasoning criminal: Rational choice perspectives on offending* (pp. 1-16). Springer-Verlag.
- Coughlan, A. T., Anderson, E., Stern, L. W., & El-Ansary, A. I. (2006). *Marketing Channel* (7th edition). Prentice Hall.
- De Soto, H. (1989). *The other path: The economic answer to terrorism*. Harper & Row.
- Feldman, R. S. (1994). *Essential of Understanding Psychology*. (2nd edition). McGraw-Hill, Inc.
- Gachúz, J. C. (2016, July 16). *Globalization and organized crime: Challenges for international cooperation*. Baker Institute. <https://www.bakerinstitute.org/research/globalization-organized-crime>
- Granovetter, M. S. (1973). The strength of weak ties. *American Journal of Sociology*, 78(6), 1360-1380. <https://doi.org/10.1086/225469>
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. (2nd edition). Harper & Row.
- Mills, R. (2018). The illegal vehicle trade and the impact on the automotive industry. *Journal of Criminology and Security*, 12(4), 201-215.

- Paternoster, R. (2009). Deterrence and rational choice theories. In J. M., Miller (Ed.), *21st century criminology: A reference handbook* (Vol. 1, pp. 236–244). SAGE Publications.
https://link.gale.com/apps/doc/CX3201600038/GVRL?u=co_d_lrc&sid=bookmark-GVRL&xid=79736864
- Siegel, L. J. (2018). *Criminology: Theories, patterns, and typologies* (13th edition). Cengage Learning.
- Smith, T. J. (2012). *Pricing strategy: Setting price levels, managing price discounts and establishing price structure*. Cengage Learning.